

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NAKODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 2. СКРЕНТОН. ПА. ВІВТОРОК, 7 СІЧНЯ, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., TUESDAY, JANUARY 7, 1941. XXXI YEAR. No. 2.

ЗАПОВІДАЮТЬ "МИРНУ ОКУПАЦІЮ" БОЛГАРІЇ ВІЙСЬКАМИ ГІТЛЕРА НА ПРОТЯЗІ ЦЬОГО ТИЖНЯ

СТАЛІН ВИКЛИКАЄ СВОЇХ ПОСЛІВ З БАЛКАНСЬКИХ СТОЛИЦЬ ДО МОСКВИ НА НАРАДУ

ІТАЛІЙСЬКА ТВЕРДИНЯ БАРДІЯ В АФРИКАНСЬКІЙ ЛІБІЇ ЗДОБУТА БРИТИЙСЬКОЮ АРМІЄЮ

Повідомлення з Європи однозгідні в тому, що в найближчих днях треба чекати нових подій на Балкані. Німецькі війська напливають безперервно через Маляршину до Румунії і кількість їх там перевищила вже значно півмільйона вояків. Одночасно йде шалений дипломатичний натиск Німеччини на балканські держави, зокрема на Болгарію і Югославію, щоб без більшого опору дістати їх під німецьку контролю.

"Мирна окупація" Болгарії ще в цьому тижні

Кажуть, що внаслідок цього військового і дипломатичного натиску Болгарія вже назріла до німецької окупації. З Більгороду передають, що німецьке військо увійде на територію Болгарії ще на протязі цього тижня. Болгарія не бачить змоги ставити опір німецькій армії. Болгарський міністер Філов поїхав до Відня тільки на те, щоб домовитись з урядом Гітлера про спосіб переведення окупації.

Ті самі югославянські джерела подають, що німецьке військо, з а н я в ш и Болгарію, зліквідує в першу чергу опір Греції. Німецькі військові спеці нахвалюються, що італійсько-грецький "епізод" буде зліквідований на протязі кількох днів.

Югославія буде залишена поки що в спокою, якщо буде поводитись згідно з бажаннями Гітлера. Зате весь натиск звернеться далі в сторону Туреччини, щоб вимогти від неї вільний пропуск німецького війська на Близький Схід.

Сталін покликав послів з Балкану

З Будапешту подають, що Сталін покликав поспішно своїх послів з Румунії, Болгарії, Угорщини і Югославії на нараду до Москви. Крім того є вістка, буцім то совітський уряд вислав до Берліну ноту з осторогою перед кроками, що "загрожують добрим відносинам" між Росією і Німеччиною. Так само була вістка про німецьку заяву в Берліні проти вмишування посто-ропних держав у сферу німецьких інтересів на південному сході Європи, що можна було толкувати як німецьку осторогу в сторону Росії.

Однак поінформовані обсерватори з недовірям ставляться до припущень, що Росія буде ставити який опір німецькому поширенню впливів на Балкані. Навпаки, переважає думка, що Гітлер договорився заздалегідь з Сталіном у цій справі. Ще підчас побуту Молотова в Берліні він дістав вільну руку на похід через Балкан.

Чий коштом порозуміння?

Розходження в здогадах є тільки в одному питанні, чий коштом прийшло до порозуміння між Гітлером і Сталіном. Кажуть, що це станеться коштом Фінляндії. Молотов мав, саме дістати від Гітлера

НІМЕЦЬКО-ФРАНЦУЗЬКІ НАПРУЖЕННЯ

Від асу усунення Лавала напруження між Німеччиною і Францією требає далі. Як тепер казують, німці хотіли дозволити на життє французьких предземноморських баз та тіснішої співпраці з ними. Маршал Петен спротивився їм і дав до пізнання, що нападок дальшого натиску німців переїде до Альжирі і хтзнає, чи не виступить знову бройно по боці Англії. Разом з тим більшу частину французької флоти відіслано до африканських пристаней, що ні німці ні італійці не можуть її досягнути. Тепер німці стараються внутрішніми тригмами здобути у французькому уряді перевагу для своїх прихильників. На місце Лавала хотіли б мати "тріумвірат", себто владу трьох, до якої належали б такі відомі прихильники нацистів, як адмірал Дарлан, генерал Гонцігер і міністер Фланден. Петен, кажуть, погоджується на такий "тріумвірат", однак під умовою, що головна влада залишиться при нім і що адміністратор всіх французьких колоній в Африці, маршал Вейган, буде підлягати йому, а не Дарланови-Гонцігеру-Фландену.

Гітлер боїться британської атаки на Балкані

Турецька преса пише, що головною причиною німецької акції на Балкані є страх перед можливістю британського наступу. Після поразки Італії в Албанії і в Африці Гітлер числить з тим, що Британія може висадити армію на Балкані. В минулу неділю Румунія була відрізнана від світу. Вся комунікація залізницями, телеграфом і телефоном з закордоном була припинена. Є поголоски про численні саботажі в Румунії та інші прояви невдоволення, організовані комуністичним крилом Залізної Гвардії. Ці примусили німців до надзвичайних заходжень.

Британці заняли Бардію

У неділю в полудне після двадцятих днів облоги і півтора дня естаточного британського нагупу італійська твердиня Бардія здалась. Ціла залага в кількості понад 30 тисяч війська пошла в полон. Також у британські руки дістались великі запаси всякого військового матеріалу.

Після деякого опору італійці масово здавались в руки наступаючих австралійських військ. В полон попало шість італійських генералів, між ними головний командант Бардії, генерал Бергонзолі, що свого часу проводив італійськими військами в еспанській громадянській війні.

За найновішими вістками, після здобуття Бардії британці почали обстрілювати найбільшу італійську укріплену базу в Лбії, Тобрук, 65 миль на схід.

Становище на албанському фронті

На фронті в Албанії не було в останніх днях більших змін. Італійці, скріплені німецькими літаками, ставлять сильний опір. Помагає їм у тому зимава негода. Все таки греки швидко зліквідували пропаганду тенків на південь від Залозі.

Все ж таки грецькі війська роблять постійний поступ. Заповідають на найближчий час зломання італійського опору.

З причини Різдвяних Свят наступне число Народної Волі

видає в суботу, 11-го січня.

АНГЛІЙСЬКА ФЛОТА ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ

Не зважаючи на всі втрати, англійська флота в порівнянні до кількості тон, які мала на початку війни, зросла за час війни на 8 мільйонів тон. Втрачено около двох мільйонів тон, але придбано кораблі Норвегії, Голандії, Данії, Франції, Греції, а до того ж куплено від Сполучених Держав по-верх 100 кораблів, так що всього придбано в тонах около 10 мільйонів. Окрім того вибудовано нових кораблів на 1,350.000 тон. Тому втрати, хоч і чутливі не заламили сили англійської флоти.

БРАК ТЕПЛОЇ ОДЕЖИ ПІД НІМЕЦЬКОЮ ДИКТАТУРОЮ

Пражський часопис "Дер Нае Таг" повідомив, що надалі тепла одежа буде продаватися в Німеччині і в протектораті лише тим особам, які принесуть посвідчення лікаря, що їх організм без теплої одежі витримати не може.

ПОЛЬСЬКЕ ЗАВУРУШЕННЯ

З Швейцарії повідомляють, що в тамошній таборі інтернованих виникла сутичка між інтернованими поляками й військовою сторожею. Двох поляків поранено.

ЦІНА СОВІТСЬКОЇ НЕВТРАЛЬНОСТІ НА БАЛКАНІ

В Білгороді появилися чутки, що Німеччина прибіцює СССР за неутральність в балканських справах румунське побережжя коло Сулими та гирла Дунаю. За це СССР згодиться на перехід німецьких військ через Болгарію.

Цар Борис, кажуть, вийшов у Німеччину немов би на побачення зі своїм батьком, а прем'єр Філов немов би до фахового лікаря, а в дійсності для нарад у справі дозволу про перехід німецьких військ через Болгарію. До цієї пори Болгарія твердо стояла на тому, щоб дозволу не дати, та коли довідалася, що СССР відмовився дати їй гарантію помічі в цій справі, то заявила, що сама не може опертись німецькому натиску. Софія на поготову до всяких можливостей.

БУДИНОК БРИТИЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ УШКОДЖЕНИЙ БОМБАМИ

Частина будинку британської палати громад була ушкоджена недавно підчас німецького повітряного налету на Лондон. Головна зала засідань і інші найважливіші приміщення лишилися ненарушеними.

ДВІ ЛЕТУНСЬКІ КАТАСТРОФИ

Великий американський бомбовик найновіше кілька днів тому в труднощах підчас полету над стейтом Тексас. З наказу команданта бомбовика чотири члени залоги вискочили з парашутами. Три з них врятувались, один вбився. Пілать бомбовика і його помічник полетіли далі і накінець їм вдалось осісти без випадку. Чотири з врятованих і ще кілька летунів вертали до Каліфорнії великим транспортним літаком. В мряці цей літак наскочив на гору і розбився, при чому чотири попередньо врятовані летуни і сім членів залоги та нових пасажирів транспортника згинув на місці.

ВИМАГАЮТЬ ПЕРЕПРОШЕННЯ ВІД ЯПОНЦІВ

Після бійки в одному кабаре в Пейпінгу, в Хіні, японські жандарми арештували п'ятьох американських жовнірів і перетримали їх під арештом 17 годин. Американська команда зажадала, щоб жандарми були покарані, та щоб японська військова команда перепросила американців за обиду. Коли це не станеться, тоді справа буде передана вищим властям.

ОБМЕЖИЛИ ВИВІЗ МЕТАЛІВ ДО ЯПОНІЇ

Японія дістала в листопаді тільки 25 тон залізного лому з Америки. Попередніми місяцями вивіз лому й інших металів до Японії вносив 250 і більше тисяч тон.

ПРИПИСИ ПРО ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА СТАРІСТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Стейтові і окружні бюро соціального забезпечення одержали з Вашингтону деяку кількість пояснень закону про обезпечення на старість в українському перекладі. Хто хоче, може дістати ці пояснення безплатно в бюрох соціального обезпечення, що містяться звичайно в тих самих будинках, що окружні повітові федеральні суди. В Скрантоні ці пояснення можна дістати в поштовім будинку, в кімнаті число 330.

ПІДГОТОВКА ВСЕСТОРОННОЇ ПОМОЧІ АНГЛІЇ І ОБОРОНИ АМЕРИКИ

Ріжні державні установи почали вже організувати установи, через які буде йти скріплена допомога Англії. Провідники конгресу складають проект закону, яким буде створена державна фінансова корпорація, яка буде фінансувати англійські замовлення в Америці. Не зважаючи на опір ізоляціоністів, ухвала про допомогу Англії зброєю і воєнним приладдям буде певно прийнята.

Президент Розевелт, на основі наданого йому попереднім конгресом права, признав 36 мільйонів доларів на поширення корабельних варштатів, у яких на протязі року збудують 200 нових вантажних кораблів. Ті кораблі матимуть по 7 до 10 тисяч тон вмістимости і заступлять англійські пароплави, затоплені німецькими субмаринами.

До Лондону виїжджає був-

ший секретар торгівлі, Гаррі Гопкінс, особистий приятель і радник президента. Він буде там представляти Розевелта до часу, поки не буде призначений і затверджений новий амбасадор.

Металеві юнії Американської Федерації Праці прийняли ухвалу не страйкувати у фабриках, що виробляють зброю для Америки й Англії. Юнії Конгресу Індустріальних Організацій в корабельних варштатах виключили зі своїх управнацій і комуністів.

В багатьох містах відкрито вечірні школи для вишколу робітників, потрібних для воєнних індустрій. В Нью Йорку такі школи чинні через цілу ніч.

Армія почала реєструвати поштових голубів по всіх містах; вони можуть бути потрібні для передачі вісток на випадок війни.

СОВІТИ ПОМАГАЮТЬ НІМЦЯМ ЧЕРЕЗ АМЕРИКАНСЬКІ БАНКИ

Даєсова комісія установила, що совітська влада часто виплачує німецьким урядовим представництвам великі гроші через американські банки. Нещодавно переведено було з рахунку московського державного банку на conto німецького державного банку 700,000 доларів. Передтим, 25-го жовтня 250,000; 14-го жовтня — 500,000, а 2-го жовтня — 700,000 доларів. Отже протягом одного місяця жовтня — 1,450,000 доларів. Про ці плати Даєсова комісія довідалася випадково після розсліду чинности двох німецьких агентів, Георг

га Фірека та д-ра Фридриха Аугагена. Для чого й за що Німеччина дістає від Союзу американські долари — невідомо. Гадають, що Німеччина закупує за совітські кошти бавовну, яку відсилає до Владивостоку, а собі дістає за те бавовну з Росії.

В американських банках переховується 110 мільйонів доларів німецьких грошей і майже стільки совітських. Німецькі гроші "заморожені" і більшість мабуть помагають своєму нацистичному партнеру своїми фондами, які вони можуть вільно вживати.

НАЦИСТИЧНА ПРОПАГАНДА ЧЕРЕЗ ЯПОНІЮ

Конгресмен Даєс оголосив, що німці присилають свою агітаційну літературу через Японію. Часто один японський корабель привозить по п'ять тон німецької нацистичної пропаганди. Німецькі агенти розсилають її по зниженим поштовим оплатам. Даєс пропонує, щоб поштові уряди відказувались розсилати за знижену оплату друку, яких зміст вимірений проти установ Сполучених Держав.

ФРАНЦІЯ ПІДСИЛЮЄ НІМЕЦЬЧИНУ

Французькі заводи літаків та автомобілів працюють сьогодні для Німеччини. Німецькі літаки, які пошкоджені в Англії, направляються у Францію. Около 15,000 французьких фахових робітників перевезено на заводи Німеччини. В окупованій Франції Німеччина

ВИКЛУЧИЛИ НАЦИСТИЧНИХ РЕПОРТЕРІВ

Асоціація чужоземної преси виключила зі свого складу чотирьох членів, які відомі, як агенти німецької пропаганди. Серед них Фред Крейценштайн, що називав себе "кореспондентом б р а з и л і й с ь к и х часописів", і др. Грос, кореспондент офіційного часопису німецького міністерства економіки. Обох їх розкрила комісія Даєса. Окрім того виключено двох американських кореспондентів, що працювали для німецької телеграфічної агенції. Передтим німецький консул Борхерс мусів сам виступити.

забирає 95% вугілля й сталі. 70% мінеральних олій та около 70% моторів, хемікалій, барви. В руках німців 80% складів зерна й цукру. Французькі банки під контролею німецької влади.

Всім Головним і Відділовим Урядникам і всім Членам Українського Робітничого Союзу та всім читачам Народної Волі бажаємо

ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ РІЗДВЯНИХ СВЯТ

Виконавчий Комітет У. Р. Союзу
Редакція і Адміністрація Народної Волі

Народна Воля

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрентоні, Па. Виходить три рази на тиждень: у п'ятницю, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
В Сполучених Штатах з прим-ком Скрентон, Па. на рік	\$3.00	In the United States (except Scranton, Pa.), per year	\$3.00
На пів року	\$1.50	Per 6 months	\$1.50
В Канаді, Європі та в Скрентоні, Па. на рік	\$5.00	In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year	\$5.00
На пів року	\$3.00	Per 6 months	\$3.00

Ціна подвійного числа 3 центи	Single copy 3 cents
Телефон: 2-8897	Telephone: 2-8897

Адреса Address
NARODNA WOLA, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакції не відповідає

КОНВЕНЦІЙНИЙ РІК

З першим січня наша організація вступила десятий раз у рік, в якому відбудеться Головна Конвенція. За два місяці піchnеться вибір делегатів, а за трохи більше як чотири місяці відбудеться їх зїзд, на якому будуть прийняті ухвали про розвиток і працю організації на дальших чотирьох роки.

Головні конвенції все були важними подіями в нашій організації і остануть такими, як довго вона буде існувати. На них виявляється повністю воля членства, від якої залежить доля Українського Робітничого Союзу. Цілком природно, що через те конвенційний рік, а головню передконвенційні місяці стають більш замітними в життю організації, ніж ті самі місяці в інші роки.

Дотепер так було, що на ті місяці оголошувано передконвенційні кампанії за новими членами. Наслідком тих кампаній до Союзу прибувало депо членів, а на конвенцію приїздило кілька чи кілька паціять товаришів, які відзначились у такому товариському змаганні. В таких кампаніях звичайно брали живішу участь усього кілька десятків організаторів і рідко більше, як кілька десятків місцевостей.

Цього року передконвенційної кампанії з нагородами і переможцями не буде. Український Робітничий Союз платить вже тепер такі високі премії за приєднання нових членів, що годі наставляти ще спеціальні нагороди. Окрім того досвід показав, що тільки товариші в таких місцевостях, де є більш українські громади, можуть мати надію на нагороду. В менших колоніях, при найкращій охоті, годі здобути більше як кілька членів.

Однак і без передконвенційної кампанії членство й відділи повинні відзначити ці важні місяці праєю для організації. Відділи, яким бракує кількох членів до приписаного статуту числа, щоб мали делегата на конвенцію, повинні приєднати їх до кінця лютого. Те саме повинні зробити відділи, яких делегат може мати два голоси, або які можуть мати двох або більше делегатів. Це дасть тим відділам і цілій нашій організації повніше заступництво на конвенції, а також побільшить ряди У. Р. Союзу.

Дальше, відділи повинні поставити собі за правило, щоб вибирати делегатами на конвенцію таких товаришів, які на протязі найближчих трьох місяців приєднують найбільше членів до свого відділу. Тим способом викличуть товариське змагання такі у своїх власних місцевостях, та вишлють на наш організаційний сойм справді заслужених робітників.

Всі ті види організаційної діяльності будуть у своїй основі передконвенційною кампанією. Ріжниця буде та, що коли всі відділи візьмуться за неї, тоді вона стане більше загальною, ніж яка небудь кампанія дотепер. Вона також наглядно підтвердить, що нашими активними товаришами керує не так бажання здобути грошеву нагороду, як охота справді прислужитись своїй організації.

БІДА З ПЕРЕХВАЛКАМИ

Очунувши депо від поразки під Сиді Барані, італійські фашисти легковажно заявили, що це був невеликий англійський успіх наслідком несподіваної атаки, та що він не заподіяв фашистській потузі більшої шкоди. Разом з тим італійська залога в укріпленій місцевості Бардія дістала наказ боронитись і англійцям після кількох днів справді прийшлося припинити наступ та почати облогу.

В міру того, як облога продовжувалась, фашистська пропаганда забувала за ганебний розгром під Сиді Барані, а за те вказувала на "чорні сорочки", що остались в Бардії. В італійських звідомленнях ця залога "розбивала артилерією ворожі тенки", "збивала англійські літаки", "винищувала механічні відділи ворога", "швидкими колуміями у спілці з літаками нищила панцирні автомобілі ворога", "відбувала атаки", та "примушувала наступаючого неприятеля до втечі".

Фашистська пропаганда мережала на тих звідомленнях яркі геройські картини, прибільшуючи кожне твердження й додаючи цьому опорюи небувале значіння. З факту, що англійці мусили притягнути через безлюдну пустиню більш гармати, та мусили забезпечитись перед можливою відсією з дальших італійських укріплень, заки почали остаточний наступ на Бардію, "сеньйори" Гайда, Фаріначчі, Ансальдо й інші зробили цілу легенду про відвагу і незломність армії генерала Браганцолі. Писали, що вона "з безпримірним героїзмом боронить воріт фашизму". Після ще кількох днів проволоки рішили, що під Бардією "рішається судьба двох світів", себто фашизму й демократії. Тиждень пізніше заявили,

що англійців стримав або лінійний фронт публіки. Одним словом, фашистські дивізії порозо, голови кожному, хто хотів би брати їх твердиню наступом.

Тимчасом англійці дістали тяжкі гармати. Їх дивізії підступили під Тобрук і забезпечились перед можливим наступом армії генерала Граціані з того напрямку. Рівночасно наспіли австралійські полки, звиклі до боїв в пустині. Прийшов наказ до наступу і за несповна два дні Бардія піддалась.

Тепер та сама фашистська преса мусить відкликати, що "судьба двох світів" таки не рішилась під Бардією. Форти "сильніші від лінії Мажіно" називаються тепер в італійських звідомленнях "поспішно висипаними окопами". Осталося з усього тільки твердження, що "важиться судьба Італії" та що справді біда.

Як що зміну тону фашистської преси приймає італійська публіка, годі ще знати. Та певно, що між нею найдеться досить людей, які ще раз побачать брехливість фашистської пропаганди і які це розтолкують тим, хто цього ще не бачить. І певно, що це не буде без впливу на "судьбу двох світів" таки в самій же Італії.

ЖИТТЯ В АНГЛІЇ

Французький кореспондент. Німці знали, чому напали на Анрі Грі, проїхався по Англії й друкує свої вражіння. Між іншим, підкреслює особливу властивість англійської вдачі: спокійність, витривалість, живучість, завзятість.

Англія не податється. Оточена ворогом, вона бореться за своє існування й живе далі так, немов її ворога й не помічає. Нема військового галасу, бундючності. Від всієї країни віє таким спокоєм, немов би війна є лише сном. На полях і городах поринаються фермери, по луках мирно па-суться корови, з сільської школи вибігають діти, по долині плентається гурток завзятих голфу, за ними два хлопчики несуть мішки з голфуюю "зброєю". Не хочеться вірити, що це в країні, яка бореться за життя.

На річці Клайд, де знамениті шотландські корабельні верстати, на яких побудовано "Квін Мері", "Квін Елизабет" та багато військових кораблів, стукають молоти, свистять сверли, скриплять залізні журавлі. В притьмареному небі повно срібних балонів, для захисту.

Глазго — світовий порт. Місто життя людей, які привстали себе праці. Тут не видно й натику на ту руїну бомбардування, яку переживає Лондон. Місто не зачеплене. Торговельний і промисловий галас нічим не обмежений. Робітники всі до одного працюють на корабельних доках, при торгівлі й промислі. Кілька літ назад Глазго переживало сумні дні безробіття. Брали фабрик були зачинені. Тепер же, в дні війни, місто повне творчого, будівничого руху.

Триста миль на південь від Глазго знамените Ковентрі. Місто знамените тим, що шмецькі літаки падзвичайно його зруйнували. Місто погромлених мирних мешканців, зруйнованих церков. По обидва боки вулиць високі купи каміння, цегли, зруйнованих домів. Це все, що залишилося від минулого. Та вже ці вулиці розчищають, а по пішоходах рухається така сама юрба, як і по інших містах. З усіх боків чути стукіт молотків, версек пил. Столярі, шлюсарі, шклярі, мулярі, прислані сюди з різних країн Англії, латають вже, що можна залатати: пробиті діри, обгорілі краї.

Серед міста руїни собору. Лише вежа залишилась. А побіч виросло вже з десяток якихось яток, збитих з дошок і прикритих азбестом. То "нові крамниці". Вони виглядають скрізь ізза кучи руїн. А над ними написи: "Бизнес аз южуел". На поверхню скаліженого міста вибиваються паростки нового життя.

Ковентрі виглядає, як Сан-Франсиско після землетрусу. Німці знали, чому напали на нього. Але мети своєї не досягнули. Заводи пошкоджені та не знищені. Треба самому бачити, як у фабриках, поруч з зруйнованими стінами, провадиться далі робота, немов би тих стін і не потрібно. Машини гудуть, залізо дзвенить, стапки свистять, шумлять, як і до німецької візити. А поруч робітники поправляють стіни, відновляють зруйновані майстерні. Механіки поринаються коло куп вугілля, попелу, піску, цегли, тріско. Коли ж настає зміна робітництва, сотні робітників та робітниць виходять з заводів, сідають на автобуси й їздять по сільських "катеджах", в яких дано притулок тим, що втратили своє житло в місті.

Кілька миль від Ковентрі місто Бирмінгем: скупчення фабрик, димарів. Тут руїн значно менше, ніж у Ковентрі. Приблизно, як у Лондоні. За 80 миль на північний захід — Ліверпуль, теж зачеплений німецькими літаками. Скрізь сліди вибухів і пожежі. І скрізь стукають молотки, лопати. Во-яки розчищають руїни, а робітники будують нові будівлі.

І всі люди спокійні, немов би усе життя провели на такій праці. Немов би в тім нема нічого особливого.

Англія навіть тепер не має військового вигляду. Вона воює без крику й галасу. Спокійна й нестурбована. Я-кось аж дивно. Невже ці люди не відчувають страху? І розуміють, і відчувають, але замість крику й галасу мовчки працюють над самообороною. Вони просто не люблять ікресловати войовничости. Вони воюють спокійно, але завзято. Сила цієї нації в її духовній і фізичній витривалості, в її живучості. В незломній вірі у силу британської імперії.

Вчора чи сьогодні рано бомба зруйнувала шматок шляху, але ви їдете. Правда, трясє вами добре, бо ваш потяг пускають по новій окружній колії, поки залатають старий шлях. Здовж залізниці за-наси шин, дерев'яних брусків на випадок потреби замінити. Військові потяги їдуть певинню. Везуть вояків, зброю, амуніцію, пісок, цеглу, цемент, дерев'яні бруси і все, чого треба. Все, що зруйноване, відбудовується негайно. Оце дух Англії.

НОВА УМОВА СССР З ХІНОЮ

Підготовляється до підписання нова, третя, умова СССР з хінським урядом Чіан Кайшека про обмін хінських мінералів на совітську зброю й машини. Дві умови про обмін хінського чаю й вовни на совітську зброю й амуніцію вже підписано.

ІСТОРИЧНІ СЮГАДИ В КОЛЯДКАХ

Колядки, та звязані з ними шедрівки, можна поділити на три групи. Одні з них заховали християнський характер. Другі, з історичною за-краскою княжої доби, творять перехід до історичного епосу дотатарської доби. Треті за-держали свій мітологічний (перед-християнський) характер. Торжество християнської релігії злилися в них з празниками поганського походження, а саме- свят відновлення або кризи сонячної системи. Старовинне обожання природних явищ тут і там залишилось.

Колядки, в котрих заховалась закраска історична, дуже інтересні тому, що нагадують історичні події, зібрані в літописах, як також дозволяють пізнати, як народні поезії сприймала ці події та їх на свій лад переробляла. Ці обрядові пісні задержали багато з незапам'ятної старини. Учені: Куліш, Антопович і Драгоманов доказали, що на нашій Україні сліди історії нашого минулого до монгольської інвазії заховались в народній поезії.

Ці, отже ж, пісні дозволяють зрозуміти знаменну за-ввагу французького історика Рамбо, що український нарід "старався створити свої власні неписані літописи, даючи нам можливість спостерегти, котрі постаті, та які історичні події йому найбільше підходили, а тим самим придбав історію народу, яку витворив своєю народньою музою". Ця народня традиція витворилась незалежно від письменства та освіти, а переказувана від покоління до покоління, заховалась аж до наших часів.

Цікаві ті колядки, в яких заціпили історичні черти княжої доби. В цих обрядових піснях заховансь не лиш далекий шум княжих століть, — декотрі з цих пісень заховали аж до наших часів імена історичних постатей і досить вірну згадку деяких історичних подій.

У Галичині є знана колядка, яка на свій лад оспівує історію Івана Ростиславича, прозваного Берладником, від берладського князівства, що його цей князь опанував на Нижньому Дунаю. В 1145 році Іван старається зайняти галицьке князівство. Але це йому не вдається. Він шукає допомоги у київського князя Всеволода проти Володимирка Галицького. Одначе всі його заходи відібрати галицьке князівство кінчаються невдачею і він шукає захисту у суздальського князя Юрія Довгорукого його уязвює. Іван умирає в Солуні в 1161 році. Сина його, Ростислава Берладичича, закликають галицькі бояри обняти княжий престіл, невдоволені з правління угорського короля Андрія. Ростислав вибирається на Галич з незначними силами в 1188 році, бо вірить, що галицькі бояри піддержат його, Одначе бояри його зраджують, у бою рають його та віддають у руки уграм. На вістку про зраду боярів вибухає повстання галичан. Одначе мадяри повстання здушують, а Ростислава вбивають, "приложивши смертне зілля до його ран", як це описує літописець.

Ця нещаслива історія молодого князя-ізгоя знайшла свій вислів в колядці. Одначе з часом імена змішались і в колядці як герої виступають за-разом і батько і син. Ось одна з тих колядок:

А там на лугах, на барз широких,
Там же ми горит терновий
огник,

Сам молод, ей сам молод!
Сам молодийкий на кони-
чейку.
Сам молод!

Коло огня ходит широкий та-
нец.
А в танци ходит княгня Іванко,
На головищі сокола носит.
В правій ручейці гусевки по-
снт.
Ніхто не вивід, лем панські
слуги;
Скоро ввиділи, пану доповіли:
"Ой їдьте, їдьте, Іванка звя-
жіте.
Іванка звяжіте, туго приведіте,
Соколойки пустіте до соків-
ниці.
Гусовки шмарте до гусевниці,
Коничка вставте до кінни-
чейки.
Іванка всадьте до темничейки."

Також довга боротьба уг-
рів, Ігоревичів і Романовичів
за княжий престіл у Галичині
знайшла свій відгук у коляд-
ках і то в різних варіантах.
Один з тих варіантів "Пан Пе-
ремиский" нагадує історичну
подію в початках 13-го столі-
ття. По смерті Романа Мсти-
славича, малі Романовичі: Да-
нило і Василько траять га-
лицько-волинське князівство в
користь Ігоревичів. Бо га-
лицькі бояри, яких присмирив
князь Роман, по його смерті
стараються позбутись дина-
стії Романовичів і в тій цілі
закликають Ігоревичів. Одна-
че між Ігоревичами вибухає
міжусобиця. З тої політичної
метушні користає угорський
король Андрій і захоплює для
себе Галичину. Одначе тяжке
панування угрів дається насе-
ленню занаки і бояри висила-
ють посольство до угорсько-
го короля, у котрого перебу-
ває Данилако, шукаючи для се-
бе помочі. Боярин Володи-
слав Кормильчич, досьогочас-
ний ворог Романовичів, спро-
ваджує з Угрів 9-літнього Да-
нилика та при помочі угорсько-
го війська змушує перемис-
ких боярів віддати молодень-
кому князеві його батьківщину.
Спогад про те залишився
в оцій колядці:

Ей в полі, в полі, в чистейкім
полі,
Гей води, гей сивейкі, гей
воли!
Там же ми стоїт загородойка,
В тій загородойці нова світ-
лойка,
А в тій світлойці округлий
столік,
При нім ми сидит пан Пере-
мисльний,
Перед ним пляше молоде па-
ня;
На тім паняті рудая сукня,
На пожайках мат шнуровані
бітки,
На бочейках мат кований пояс,
На тім поясі жовті ретязьки,
На тих ретязьких золоті ключі,
На голові мат навальні вінок,
На ручейці мат золотий пер-
стінок.
Рудая сукня їзбу зайтат,
Шнуровані бітки землицю то-
чат,
Кований пояс бочки підпират,
Павильний вінок брез їтру шу-
мит,
Золотий перстінок брез огню
горит.
А наш панойко з війни при-
їхав,
З війни, з війнойки, з Венгер-
ської сторонойки, і т. д.

Опис Данилового убогу, я-
кий подає ця колядка, є схо-
жий до опису, переданого
нам в літописі.

Одним з улюблених моти-
вів колядок княжої доби в
ріжних варіантах є подвиги
молодого князя, який, зібрав-
ши свою хоробру дружину,
облигає город чи столицю
якогось царя. Переважно це
півувааний Царгород. Пере-
страшені вороги жертвують
багатий, оку, щоб князь за-
нехав облоги. Одначе ні об-
логи, ні золото не зворушують
його. Щойно меч і зброя, яку
йому приносять вороги, рішає
героя залишити облогу. Ця

ШЕДРІВКА

Сієся, родися,
Жито-пшениця,
В цвіт уберися,
В рай обернися,
Рідна землице:
Ниви родимі
Широкополі,
Гори високі,
Сторожі волі!...
Радуйся земле!
Пустять моорзи,
Легіт повіє,
Вся Україна
Зазеленіє...
З весняним громом
Діде проломом
Слово обнови;
Сироти голі
Скинуть окови,
Стануть питати
Правди і волі...
Радуйся земле!...

Т. Галип

мотиви нагадують походи О-
лега, Ігоря та Святослава на
Царгород. Ось одна з тих ко-
ляд:

Ой славен, явен красний Н.
(імя),
А чим же ти та прославився?
Що із вечера коня осідлав,
А вже к світові під Царівград
став,
Ой, як бе, та й бе на Царів-
город,
Царь ся дивує, хто то воює,
А міщане ходять, все раду
радять,
Що тому вояці за дари дати?
Вивели йому коня в наряді;
Він коня не взяв — је подя-
кував —
Не подякував, шапочки не
зняв,
Шапочки не зняв, не покло-
нився,
Не поклонився й не покорився.
Ой, як бе, та й бе на Царів-
город,
Царь ся дивує, хто то воює,
А міщане все раду радять,
Що тому вояці за дари дати?
Вивесли ж йому полумисок
злата:
Він золото узияв — не подя-
кував,
Не подякував, шапочки не
зняв,
Не поклонився й не покорився.
Ой, як бе, та й бе на Царів-
город,
Царь ся дивує, хто то воює,
А міщане ходять, все раду
радять,
Що тому панити за дари дати.
Вивесли ж йому панну в короні;
Він панну узияв й подякував,
Подякував й шапочку зняв,
Шапочку зняв, ще й покло-
нився,
І покловився і покорився.

У другій колядці тої групи
кажеться:

Ой та за горою, та за камя-
ною,
Добрий вечір, щедрий вечір,
Пан Володимир коня сідлає,
Коня сідлає та на пари ударяє,
Вивесли йому полумисок сріб-
ла;
Він дару не взяв, не подякував,
Не подякував, шапочки не
зняв, і т. д.

З часом, одначе, опис істо-
ричних постатей чи подій за-
тьмарився, характеристичні ці-
ни загубились. Все ж такі ці
обрядові пісні є цінними
рештками поезії княжої доби,
яка колись блискує провітла-
ла, а з котрої заховалась тіль-
ки поема "Слово о Полку Іго-
реві".

ПОМЕР ВІДОМИЙ ФІЛОСОФ БЕРГСОН

У Франції помер відомий
французький філософ, Анрі
Бергсон, в 81-ому році життя.
Він належав до неоспірітуаліс-
тів і мав великий вплив серед
французького суспільства. Не-
давно уряд Петена нагородив
його орденом і запропонував
залишити йому право навчан-
ня, не зважаючи на те, що він
жид. Бергсон відмовився від
ласки й покинув професору-
вання в Сорбоні.

**CHRISTMAS
BEST WISHES TO ALL**

НАЙКРАЩІ БАЖАННЯ ВЕСЕЛИХ СВЯТ
JOHN BUSHKO
GENERAL INSURANCE
168 N. MAIN STREET, OLD FORGE, PA.
Phone: Moosic 334
Represented by Cyril M. Bosak, Agt.

**HOLIDAY GREETINGS
TO ALL**

СЕРДЕЧНІ БАЖАННЯ З РІЗДВОМ І НОВИМ РОКОМ ВСІМ УКРАЇНЦЯМ
JOHN W. TURKO
MID-VALLEY'S LEADING UNDERTAKER
OLYPHANT, Pa. Tel.: 1039.

**HAIL TO A
Merry Christmas**

Урядникам членам У. Р. Союзу та всім українським приятелям і знайомим сердечний привіт і щирі бажання
MEMBERS, TAYLOR BOROUGH COUNCIL
William E. Griffiths, John Matticks, Paul Hudzina
Alfred "Curly" Davis, Edward Berger, William Shields
David Thomas

CHRISTMAS PEACE ON EARTH

Найщиріші побажання українцям з Святами і Новим Роком
PETER GAIDULA
SCHOOL DIRECTOR
Taylor, Pa.

Christmas Greetings

Привіт українським приятелям і знайомим та Веселих Свят
WILLIAM K. FREW
SCHOOL DIRECTOR
Taylor, Pa.

YULETIDE JOY

Сердечні бажання з Різдвом і Новим Роком
JOHN GNALL
School Director
Taylor, Pa.

YULETIDE JOY

Найщиріші бажання українцям з Святами і Щасливого Нового Року
JOHN COLAN
School Director
Taylor, Pa.

Christmas Greetings

Веселих Свят і Щасливого Нового Року
JOHN F. STANTON
School Director
Taylor, Pa.

BEST WISHES

Найщиріші бажання українцям з Святами і Новим Роком
HOYT D. JONES
SCHOOL DIRECTOR
Taylor, Pa.

Christmas Cheer to All

Привіт Українцям з Різдвом і Новим Роком
MICHAEL KEPPIK
Burgess of Taylor, Pa.

MERRY CHRISTMAS TO YOU

Привіт українським приятелям з Святами
Dr. W. M. PECUCH
Taylor Bank Building
Taylor, Pa.
Phone: 125-M

Christmas Joy

Щирі бажання з Святами
STANLEY CZERKAS
FLORIST
"FLOWERS FOR ALL OCCASIONS"
1101 South Main Street
Taylor, Pa.
Phone: 184

MERRY MERRY CHRISTMAS

Найкращі бажання Веселих Свят і Щасливого Нового Року
THOMAS THEATRE
Union Street
Taylor, Pa.

Wishing you Joy on Christmas Day

Щирі бажання всім українцям з Різдвом і Новим Роком
AUGUSTUS McDADE
Tax Collector
Taylor, Pa.

GREETINGS

Сердечні бажання з Різдвом і Новим Роком
WILLIAM KROLIKOWSKI
AUDITOR
Taylor Borough
Taylor, Pa.

BEST WISHES

Щирі побажання з Різдвом
LEW E. THOMAS
PHARMACY
103 South Main Street
Taylor, Pa.
Phone: Taylor 9099

GREETINGS

Веселих Свят
LINCOLN HEIGHTS RESTAURANT
1408 South Main Street
Scranton, Pa.
"DANCING EVERY SATURDAY NITE"
Leo Shivinski, Frank Karwoski, Proprietors

Greetings...

Найкращі побажання з Різдвом і Щасливого Нового Року
TECHMAN'S CAFE
1310 So. Main Street
Scranton, Pa.

YULETIDE CHEER

Бажаю українцям всього найліпшого з Різдвом
CHUPRUN'S CAFE
JOHN CHUPRUN, Prop.
301 Union St., Taylor, Pa.

Christmas Best Wishes

Щирі бажання всім українцям
FRANK NERCH'S BEER GARDEN
Dance Every Saturday Nite
1165 Loomis Avenue
Taylor, Pa.

HOLIDAY GREETINGS

Приятелям і знайомим Веселих Свят та Щасливого Нового Року
PRONKO'S BAR & GRILL
Микола Пронько, виставитель
Concord Building
Olyphant, Pa.

Christmas Good Cheer

Привіт українцям з Різдвом
MICHAEL J. CHOMKO
UKRAINIAN JEWELER
Watches repaired — Keys made while you wait
140 River Avenue,
Olyphant, Pa.

MERRY CHRISTMAS

Привіт з Різдвом і Новим Роком
A. KOWALCHIK & CO.
Theo. Kowalchik John Kowalchik
FURNITURE, HARDWARE
LINOLEUMS
116 W. Grant Street,
Olyphant, Pa.
Phone 903-M

MERRY CHRISTMAS

Привіт і щирі побажання з Різдвом і Новим Роком
BUDDY'S INN
JOSEPH GONDELLA, Prop.
203 Union Street
Taylor, Pa.

JOYOUS HOLIDAY

Привіт Українцям з Різдвом
MARION ALEXANDER'S BEAUTY SHOPPE
218 Pond Street
Taylor, Pa.
Phone: 31-R

Peace on Earth

Українським приятелям всього найліпшого з Різдвом
NICK'S DAIRY PRODUCTS
Nicholas Yacopchak, Prop.
PASTEURIZED MILK & CREAM
Old Forge, Pa.
Telephone Moosic 443 or 9022

WISHING ALL A MERRY CHRISTMAS

Найщиріші бажання з Святами і Новим Роком
EMPIRE STORE CO.
MEATS, GROCERIES AND DRY GOODS
Frank Berger, Mgr.
Phone: Moosic 328

MERRY MERRY CHRISTMAS

Веселих Свят
CHARLES HAYDUK'S GARAGE
Official Inspection Station
416 North 7th Avenue
Scranton, Pa.
Tel.: 4-9623

HOLIDAY CHEER

Найкращі побажання з Святами
W. H. SZNYTER
SOUTH SCRANTON'S LEADING UNDERTAKER
Cars for Hire for All Occasions
1101 Prospect Avenue
Scranton, Pa.
Telephone: 3-3713

PEACE ON EARTH

Щирі бажання всім українцям
SOUTH SIDE FLORAL SHOP
"FLOWERS FOR ALL OCCASIONS"
1107 Pittston Avenue
Scranton, Pa.
Phone: 4-0335

Holiday Cheer

Найщиріші бажання українцям з святами
CAPITAL BAKERY
E. B. GRAYEK, Prop.
"BAKERS OF BETTER RYE BREAD"
1220 Prospect Avenue
Scranton, Pa.

CHRISTMAS JOY

Найщиріші бажання з Різдвом
ERNEST GAZDA
ATTORNEY
Connell Building
Washington Avenue
Scranton, Pa.
Phone: 2-1685